

694

Wet van 23 november 1977, houdende regelen met betrekking tot de herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën (Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën)

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is regelen te stellen met betrekking tot de herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Afdeling 1, inleidende bepalingen

Artikel 1

Deze wet verstaat onder:

«Onze Minister»: Onze Minister van Landbouw en Visserij;

«centrale commissie»: de centrale cultuurtechnische commissie, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Ruilverkavelingswet 1954;

«herinrichtingscommissie»: de commissie, genoemd in artikel 4, eerste lid;

«deelgebied»: het gedeelte van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën, bedoeld in artikel 8;

«deelgebiedscommissie»: de commissie, bedoeld in artikel 4, zesde lid;

«herinrichtingsplan»: het plan, bedoeld in artikel 16, eerste lid;

«blok»: geheel van in een herverkaveling begrepen onroerende goederen;

«Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën»: het gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën, zoals dit in hoofdlijnen is aangegeven op de bij deze wet behorende kaart en door Ons nader zal worden vastgesteld;

«stadsmeierrecht»: elk altijddurend gebruiksrecht, dat voortvloeit uit een overeenkomst tussen de gemeente Groningen en een persoon aan wie daarbij door die gemeente een altijddurend gebruiksrecht is toegekend op aan de gemeente toebehorende gronden gelegen in Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën;

«eigenaar»: hij, die een recht van eigendom, opstal, erfpacht, beklemming, vruchtgebruik, gebruik of bewoning heeft dan wel gerechtigd is tot een stadsmeierrecht op tot een blok behorende onroerende goederen;

«rechthebbende»: eigenaar en hij, die een niet onder de omschrijving van eigenaar genoemd zakelijk recht of een recht van huur heeft op tot een blok behorende onroerende goederen;

«landbouw»: akkerbouw, weidebouw, veehouderij, pluimveehouderij, tuinbouw en bosbouw.

Artikel 2

1. Voor zover niet anders bepaald, wordt onder «gedeputeerde staten» in deze wet verstaan het college, bedoeld in artikel 17, tweede lid.

2. Het college, bedoeld in het eerste lid, neemt de beslissingen, bedoeld in de artikelen 4, zesde lid, 22, zevende lid, en 28, tweede lid, niet dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de andere provincie, waarin het gebied, waarop het herinrichtingsplan betrekking heeft, of het deelgebied mede is gelegen.

Afdeling 2, doelstelling

Artikel 3

1. Ter bevordering van een goed woon-, leef- en werkklimaat en de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën vindt van dit gebied een herinrichting plaats op de voet van het bepaalde in deze wet.

2. De herinrichting omvat de gecoördineerde en waar mogelijk geïntegreerde uitvoering van de volgende maatregelen en voorzieningen:

- a. verbetering van de infrastructuur en de landbouwkundige structuur;
- b. herverkaveling van de in Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën gelegen onroerende goederen;
- c. opheffing van de stadsmeierrechten;
- d. overdracht van wegen en kanalen van de gemeente Groningen buiten haar grenzen gelegen;
- e. het treffen van voorzieningen ten behoeve van het landschap en de openluchtrecreatie;
- f. veiligstelling en ontwikkeling van natuurgebieden en cultuurhistorische elementen;
- g. de opstelling en tenuitvoerlegging van een sociaal-cultureel plan;
- h. bijdragen aan de totstandkoming van de vernieuwing van stads- en dorpskernen;
- i. afbraak of vernieuwing van krotten en slechte woningen en het verlenen van bijdragen daarin;
- j. het treffen van voorzieningen in het openbaar belang voor de afvoer en behandeling van afvalwater.

Afdeling 3, organieke bepalingen

Artikel 4

1. Er is een herinrichtingscommissie, die belast is met de uitvoering van de herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën.

2. De commissie bestaat uit een oneven aantal van ten hoogste 31 leden. Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening benoemen in overeenstemming met Onze Ministers van Binnenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat, van Economische Zaken en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, gehoord gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, de voorzitter en de overige leden van de commissie.

Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening kunnen in overeenstemming met Onze in de tweede zin genoemde Ministers adviserende leden benoemen.

3. De herinrichtingscommissie is bevoegd al dan niet uit haar midden sub-commissies in te stellen.

4. De herinrichtingscommissie kan geen besluiten nemen, indien niet tenminste drievijfde van het aantal leden aanwezig is. De voorzitter en de secretaris voeren de besluiten uit; zij kunnen daartoe rechtshandelingen verrichten en in rechte optreden.

5. De Staat garandeert de nakoming der uit de in het vorige lid bedoelde rechtshandelingen voortvloeiende verplichtingen.

6. Gedeputeerde staten benoemen op voorstel van de herinrichtingscommissie, gehoord de betrokken gemeenten en waterschappen, voor elk deelgebied een deelgebiedscommissie van ten hoogste elf leden. Gedeputeerde staten wijzen een der leden als voorzitter aan. De deelgebiedscommissie dient de herinrichtingscommissie van advies in zaken de herinrichting van het deelgebied betreffende.

7. Onze Minister stelt in overeenstemming met Onze in het tweede lid genoemde Ministers een instructie voor de herinrichtingscommissie en de deelgebiedscommissie vast.

8. De herinrichtingscommissie kan aan de deelgebiedscommissie onder door haar te stellen voorwaarden een gedeelte van haar taken opdragen.

9. Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening wijst in overeenstemming met Onze Minister een ingenieur van het kadaster en één of meer plaatsvervangers aan, die de herinrichtingscommissie bijstaan.

10. Onze Minister voegt aan de herinrichtingscommissie en aan de deelgebiedscommissie een secretaris toe.

Artikel 5

1. Onze Minister zendt bericht van de benoeming van de herinrichtingscommissie aan gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe en aan de arrondissementsrechtbanken in Groningen en Assen.

2. De in het eerste lid bedoelde arrondissementsrechtbanken benoemen elk na ontvangst van dit bericht een of meer rechter-commissarissen en doen hiervan mededeling aan gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, aan de herinrichtingscommissie en aan de centrale commissie.

HOOFDSTUK II. ONTEIGENING

Artikel 6

1. Zonder voorafgaande verklaring bij de wet, dat het algemeen nut onteigening vordert, kan onteigening plaatsvinden van onroerende goederen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten in Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën, waarover de beschikking moet worden verkregen ter verwezenlijking van een herinrichtingsplan.

2. De in het eerste lid bedoelde onteigening mag ten behoeve van de landschappelijke en recreatieve voorzieningen, alsmede ten behoeve van de veiligstelling en ontwikkeling van natuurgebieden en cultuurhistorische elementen niet meer dan 5600 hectaren betreffen.

3. De onteigening geschiedt ten name van de Staat.

4. De onteigening heeft plaats uit kracht van een door Ons, de Raad van State gehoord, genomen besluit.

Artikel 7

De bepalingen van de artikelen 62-64 van de onteigeningswet zijn toepasselijk met dien verstande, dat, waar in de toepasselijk verklaarde artikelen gesproken wordt van «plan van werk», daarvoor kan worden gelezen «plan» en dat artikel 15, tweede lid, van de onteigeningswet voor zoveel betreft de vermelding van de aard en de strekking van het werk en artikel 61 van de onteigeningswet slechts in zoverre toepassing vinden, als de onteigening dient teneinde uitvoering te geven aan een werk.

HOOFDSTUK III. DE HERINRICHTING

Afdeling 1, het herinrichtingsprogramma

Artikel 8

Voor Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën wordt een herinrichtingsprogramma vastgesteld, inhoudende de uitgangspunten voor de herinrichting als bedoeld in artikel 3, de verdeling van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën in deelgebieden, een omschrijving van de voor de verwezenlijking van de herinrichting aan te wenden middelen, alsmede uitgangspunten voor een verdeling van de kosten van de herinrichting.

Artikel 9

1. De herinrichtingscommissie stelt een voorontwerp van het herinrichtingsprogramma voorlopig vast en maakt dit alom in Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën bekend onder vermelding van het adres, alwaar ter zake inlichtingen kunnen worden ingewonnen.
2. De herinrichtingscommissie verschaft gedurende tenminste drie maanden nadien gelegenheid zienswijze en denkbeelden over het voorontwerp naar voren te brengen en daarover zowel onderling als met vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie van gedachte te wisselen. Van dit overleg en de uitkomsten daarvan wordt een rapport opgemaakt.
3. Het rapport wordt uiterlijk negen maanden na de bekendmaking, bedoeld in eerste lid, afgesloten. Het bevat onder meer een overzicht van de naar voren gebrachte zienswijzen en denkbeelden en een uiteenzetting, in hoeverre daarmee al dan niet rekening is gehouden bij de vaststelling van het in het volgende lid bedoelde voorontwerp van het herinrichtingsprogramma.
4. De herinrichtingscommissie stelt uiterlijk negen maanden na de bekendmaking, bedoeld in het eerste lid, het voorontwerp voor het herinrichtingsprogramma vast en zendt het met het in het vorige lid bedoelde rapport onverwijld aan de centrale commissie.

Artikel 10

1. De centrale commissie zendt het voorontwerp, vergezeld van haar advies, aan gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe. Gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe leggen een afschrift daarvan gedurende twee maanden ter kosteloze inzage van een ieder neder ter provinciale griffie en ter secretarie van de gemeenten, welke geheel of gedeeltelijk zijn gelegen in het gebied waarop het voorontwerp betrekking heeft.
2. Gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe doen van de nederlegging tevoren openbare kennisgeving in de Staatscourant, in ten minste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze.

Artikel 11

1. Uiterlijk de veertiende dag na de laatste dag, waarop het voorontwerp ter inzage heeft gelegen, kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren indienen bij provinciale staten van Groningen, bij provinciale staten van Drenthe, dan wel bij beide.
2. Deze bevoegdheid wordt in de kennisgeving, bedoeld in artikel 10, tweede lid, vermeld.

Artikel 12

1. Provinciale staten van Groningen en van Drenthe stellen het herinrichtingsprogramma, voor zover dit betrekking heeft op hun provincie, in ontwerp vast, waarbij zij zodanig acht slaan op de ingediende bezwaren als zij menen te moeten doen. Indien provinciale staten van Groningen of van Drenthe voornemens zijn af te wijken van het voorontwerp, winnen zij advies in van de centrale commissie. Zij leggen hun standpunt ten aanzien van de ingediende bezwaren in een rapport vast.

2. Provinciale staten van Groningen en van Drenthe zenden het ontwerp-herinrichtingsprogramma, voor zover dit betrekking heeft op hun provincie, alsmede afschriften van de ingediende bezwaren en het daaromtrent opge maakte rapport naar Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Artikel 13

1. Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening stellen, gehoord de centrale commissie en de Rijksplanologische Commissie en in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat, van Economische Zaken, van Financiën en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, het herinrichtingsprogramma vast binnen zes maanden nadat zij het ontwerp herinrichtingsprogramma of het laatst vastgestelde gedeelte daarvan hebben ontvangen. Indien en voor zover Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening bij de vaststelling afwijken van het ontwerp, zoals dit door provinciale staten is vastgesteld, geven zij de redenen daarvoor aan. Onze Minister doet hiervan schriftelijk mededeling aan gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, uiterlijk dertig dagen nadat het in dit lid bedoelde besluit is genomen.

2. De vaststelling van het herinrichtingsprogramma vindt niet eerder plaats dan nadat de streekplannen voor Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening zijn vastgesteld.

3. Onze Minister deelt zijn standpunt naar aanleiding van de ingediende bezwaren en het in eerste lid van artikel 12 bedoelde rapport schriftelijk en met redenen omkleed aan de indieners van de bezwaarschriften mede, uiterlijk dertig dagen nadat het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen.

4. Tegen het besluit tot vaststelling van het herinrichtingsprogramma kan aan Ons voorziening worden gevraagd door provinciale staten van Groningen en van Drenthe uiterlijk dertig dagen nadat de in het eerste lid bedoelde mededeling is verstrekt. Het besluit treedt niet eerder in werking dan nadat over het beroep dat door provinciale staten bij Ons is ingesteld, een beslissing is genomen.

5. Het vastgestelde herinrichtingsprogramma ligt vanaf het einde van de in het vierde lid bedoelde beroepstermijn ter provinciale griffie en ter secretarie der gemeenten in Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën gedurende twee maanden voor een ieder ter inzage. Wanneer overeenkomstig het vierde lid bij Ons beroep is ingesteld ligt het herinrichtingsprogramma niet eerder ter inzage dan nadat de beslissing over dit beroep is genomen. Gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe doen van de ter inzage legging tevoren openbare kennisgeving in de Staatscourant, in ten minste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze.

Artikel 14

1. Het herinrichtingsprogramma kan worden gewijzigd. De artikelen 9-13 zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Een in gang gezette procedure tot wijziging van het herinrichtingsprogramma ontnemt aan het tot dan toe geldende programma, voor zover niet tot voorwerp van wijziging gemaakt, niet de betekenis van grondslag voor de herinrichtingsplannen.

Artikel 15

Het herinrichtingsprogramma dient als grondslag voor de herinrichtingsplannen.

Afdeling 2, het herinrichtingsplan

Artikel 16

1. De herinrichtingscommissie stelt, gehoord de betrokken gemeenten en waterschappen, voor elk deelgebied een voorontwerp van een of meer herinrichtingsplannen op.

2. Het herinrichtingsplan bevat:

a. een beschrijving van de ruimtelijke, economische en maatschappelijke toestand in het deelgebied;

b. een beschrijving van de algemene landbouwkundige toestand in de te herverkavelen blokken;

c. het plan van voorzieningen met bijbehorende kaarten;

d. de overige maatregelen en voorzieningen als bedoeld in artikel 3, tweede lid;

e. een raming van de totale kosten en de verdeling daarvan.

3. In het plan van voorzieningen kunnen worden opgenomen:

a. wijzigingen in het stelsel van wegen, waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken;

b. veiligstelling en ontwikkeling van natuurgebieden en landschappelijke, recreatieve en cultuurhistorische elementen;

c. de uitvoering van andere werken in het belang van de herinrichting.

4. Op de kaarten worden zo nauwkeurig mogelijk aangegeven:

a. de begrenzing van het deelgebied;

b. de begrenzing van de te herverkavelen blokken;

c. de te handhaven natuurgebieden en landschappelijke en cultuurhistorische elementen;

d. de in het derde lid bedoelde voorzieningen, onderscheiden in:

1. voorzieningen voor de verwezenlijking waarvan hoofdstuk II zal worden toegepast;

2. voorzieningen voor de verwezenlijking waarvan artikel 55, tweede lid, zal worden toegepast.

5. Voor zover in het deelgebied stadsmeierrechten voorkomen, rustend op onroerende goederen die niet deel uitmaken van een blok, houdt het herinrichtingsplan mede in de aanwijzing door de herinrichtingscommissie van een blok op de lijst van rechthebbenden waarvan de gerechtigden tot deze stadsmeierrechten worden vermeld.

6. In afwijking van het bepaalde in artikel 3, tweede lid onder b, vindt in gebieden, waarin ten tijde van de verzending, bedoeld in het zevende lid, een ruilverkaveling uit kracht van de wet in uitvoering is, geen herverkaveling plaats; de herinrichtingscommissie kan in het herinrichtingsplan aangeven, dat in andere dan de in de eerste zin bedoelde gebieden geen herverkaveling zal plaatsvinden.

7. De herinrichtingscommissie zendt het in het eerste lid bedoelde voorontwerp aan de centrale commissie.

Artikel 17

1. De centrale commissie stelt het herinrichtingsplan in ontwerp vast.

2. De centrale commissie zendt het herinrichtingsplan, zoals dit door haar in ontwerp is vastgesteld, aan gedeputeerde staten van de provincie, waarin het betrokken deelgebied of het grootste gedeelte daarvan is gelegen.

Artikel 18

1. Gedeputeerde staten leggen een afschrift van het ontwerp en de daarbij behorende kaarten gedurende een maand ter kosteloze inzage van een ieder neder ter provinciale griffie en ter secretarie van de gemeenten, welke geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in het gebied, waarop het herinrichtingsplan betrekking heeft.

2. Gedeputeerde staten doen van de nederlegging tevoren openbare kennisgeving in de Staatscourant, in tenminste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze.

3. Indien het gebied, waarop het herinrichtingsplan betrekking heeft, zowel in de provincie Groningen als in de provincie Drenthe is gelegen, zijn het eerste en tweede lid van toepassing met dien verstande, dat in plaats van «gedeputeerde staten» wordt gelezen: gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe.

Artikel 19

1. Uiterlijk de veertiende dag na de laatste dag, waarop de in artikel 18, eerste lid, bedoelde stukken ter inzage hebben gelegen, kan een ieder zijn bezwaren schriftelijk bij provinciale staten indienen.

2. Deze bevoegdheid wordt in de kennisgeving bedoeld in artikel 18, tweede lid, vermeld.

Artikel 20

1. Provinciale staten stellen het herinrichtingsplan of een gedeelte hiervan vast, waarbij zij zodanig acht slaan op de ingediende bezwaren als zij menen te moeten doen.

2. Indien provinciale staten voornemens zijn af te wijken van het ontwerp, bedoeld in artikel 17, winnen zij advies in bij de centrale commissie. Vaststelling in afwijking van dit advies behoeft de goedkeuring van Onze in artikel 4 genoemde Ministers.

3. Voor zover het deelgebied, waarop het herinrichtingsplan betrekking heeft, in meer dan één provincie is gelegen, nemen provinciale staten het besluit tot vaststelling niet dan in overeenstemming met provinciale staten van die andere provincie.

4. Indien in het in het derde lid bedoelde geval provinciale staten van Groningen en van Drenthe niet tot overeenstemming komen, stellen Wij, gehoord de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, het herinrichtingsplan vast.

5. Gedeputeerde staten delen het standpunt van provinciale staten naar aanleiding van de ingediende bezwaren schriftelijk en met redenen omkleed aan de belanghebbende mede, uiterlijk dertig dagen nadat provinciale staten het in het eerste lid bedoelde besluit tot vaststelling hebben genomen.

6. Artikel 13, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21

1. Het herinrichtingsplan of een gedeelte hiervan kan worden gewijzigd tot het tijdstip waarop het in artikel 72, eerste lid, bedoelde besluit wordt genomen.

2. De artikelen 16–20 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22

1. Bij het herinrichtingsplan kan worden bepaald, dat, indien het belang der herverkaveling zulks vordert, gedeputeerde staten bevoegd zijn op voorstel van de herinrichtingscommissie, met instemming van de centrale commissie en met inachtneming van in het plan vervatte regelen het herinrichtingsplan uit te werken en de in artikel 16, derde lid onder a, bedoelde voorzieningen uit te breiden.

2. De in het eerste lid bedoelde uitwerking, onderscheidenlijk uitbreiding, wordt geacht deel uit te maken van het herinrichtingsplan.

3. Alvorens de uitwerking, onderscheidenlijk de uitbreiding, bedoeld in het eerste lid, vast te stellen, leggen gedeputeerde staten een afschrift van het ontwerp daartoe gedurende veertien dagen ter kosteloze inzage van een ieder neder ter provinciale griffie en ter secretarie van de gemeenten, welke geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in het gebied, waarop het herinrichtingsplan betrekking heeft.

4. Van de nederlegging geschiedt openbare kennisgeving op de wijze in artikel 18, tweede lid, voorgeschreven.

5. Indien het gebied, waarop het uit te werken dan wel uit te breiden herinrichtingsplan betrekking heeft, zowel in de provincie Groningen als in de provincie Drenthe is gelegen, zijn het derde en vierde lid van toepassing met dien verstande, dat in plaats van «gedeputeerde staten» wordt gelezen: gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe.

6. Belanghebbenden kunnen hun bezwaren binnen dertig dagen na de in het vierde lid bedoelde openbare kennisgeving schriftelijk bij gedeputeerde staten indienen.

7. Gedeputeerde staten stellen het plan tot uitwerking dan wel uitbreiding vast, waarbij zij zodanig acht slaan op de ingediende bezwaren als zij menen te moeten doen.

8. Indien in het in het vijfde lid bedoelde geval gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe niet tot overeenstemming komen, stellen Wij, gehoord de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, het plan tot uitwerking dan wel uitbreiding vast.

9. Gedeputeerde staten delen hun standpunt naar aanleiding van de op grond van het zesde lid ingediende bezwaren schriftelijk en met redenen omkleed aan belanghebbenden mede.

10. Artikel 13, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 23

1. Wanneer de herinrichtingscommissie het ten behoeve van de voorbereiding van het herinrichtingsprogramma of van een herinrichtingsplan nodig acht, dat op iemands grond gravingen of opmetingen worden verricht of tekens gesteld, moet hij, die een recht van eigendom of een ander zakelijk recht heeft dan wel gebruiker van de grond is dit gedogen.

2. Indien het verrichten van de in het eerste lid bedoelde handelingen niet wordt gedoogd, wordt de tussenkomst van de burgemeester of de kantonrechter ingeroepen, op wiens bevel het verrichten der handelingen, desnoods met behulp van de sterke arm, wordt mogelijk gemaakt.

3. De schade, welke uit de toepassing van het eerste lid mocht voortvloeien, wordt uit 's Rijks kas betaald. Het verzoek om schadevergoeding wordt ingediend bij de herinrichtingscommissie. Bij geschil over het beloop der schade wordt dit op verzoek van de meest gerede partij, nadat de wederpartij de gelegenheid heeft gehad haar belangen te verdedigen, door de kantonrechter bij beschikking vastgesteld. Tegen de uitspraak staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 24

1. Nadat een herinrichtingsplan is vastgesteld, mogen eigenaren en gebruiksgerechtigden van tot het blok behorende onroerende goederen geen

handelingen verrichten noch die handelingen, welke door een normale bedrijfsvoering worden geëist, achterwege laten, indien daardoor de waarde van hun onroerende goederen zou veranderen, tenzij hun daartoe door de herinrichtingscommissie toestemming is verleend.

2. Overtreding van het bepaalde in het vorige lid wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste duizend gulden.

3. Het strafbare feit wordt als een overtreding beschouwd.

Artikel 25

Waardevermeerdering van tot een blok behorende onroerende goederen, ontstaan nadat het herinrichtingsplan is vastgesteld, behoeft niet te worden vergoed tenzij deze waardevermeerdering het gevolg is van handelingen, waarvoor de herinrichtingscommissie toestemming heeft verleend.

Artikel 26

Aan een werknemer wordt door de herinrichtingscommissie uit 's Rijks kas een geldelijke bijdrage verleend, in door Onze Minister te bepalen gevallen en volgens door hem te stellen regelen, indien het bedrijf waarin de werknemer werkzaam is ten gevolge van de toepassing van hoofdstuk II of artikel 58 wordt beëindigd.

Artikel 27

Indien en voor zover voor de doeleinden van de herinrichting beperkingen aan de uitoefening van de landbouw worden gesteld, kan op voorstel van de herinrichtingscommissie Onze Minister volgens door hem in overeenstemming met Onze Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening te stellen regelen beheersvergoedingen verlenen.

Afdeling 3, de uitvoering van werken

Artikel 28

1. Zodra provinciale staten een herinrichtingsplan of een gedeelte hiervan hebben vastgesteld, kan de herinrichtingscommissie de uitvoering hiervan ter hand nemen.

2. Gedeputeerde staten kunnen in overeenstemming met de herinrichtingscommissie bepalen, dat met name genoemde werken worden uitgevoerd door de door hen aan te wijzen openbare lichamen of andere rechtspersonen.

3. Op de terreinen kunnen tekens worden gesteld en kan houtgewas worden geplant en gekapt; zoden, aarde, grind en andere specie kunnen aan de terreinen worden onttrokken of daarop worden neergelegd.

4. Gronden kunnen worden drooggelegd, ontgonnen, herontgonnen, begreppeld of gedraineerd, ontwikkeld tot natuurterrein, tijdelijk geëxploiteerd en tijdelijk in gebruik gegeven, in welk laatste geval de ter zake van pacht geldende wettelijke bepalingen niet toepasselijk zijn.

5. Opstallen kunnen worden afgebroken, verbouwd, verplaatst, gebouwd of herbouwd, indien naar het oordeel der herinrichtingscommissie het belang der herinrichting zulks vordert.

6. Hij, die een recht van eigendom of een ander zakelijk recht heeft dan wel gebruiker van de grond is, moet gedogen, dat het bepaalde in de voorgaande leden wordt uitgevoerd en dat daartoe zijn gebouwen en terreinen worden betreden. Artikel 23, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

7. De schade, welke uit de toepassing van de vorige leden mocht voortvloeien, wordt uit 's Rijks kas betaald. Het verzoek om schadevergoeding wordt ingediend bij de herinrichtingscommissie. Bij geschil over het beloop

der schade wordt dit op verzoek van de meest gerede partij, nadat de wederpartij de gelegenheid heeft gehad haar belangen te verdedigen, door de arrondissementsrechtbank bij beschikking vastgesteld. Tegen de uitspraak staat geen rechtsmiddel open.

8. Aan de belanghebbende, bedoeld in het zesde lid, wordt op zijn verzoek een voorschot op de schadevergoeding toegekend. Het bedrag van het voorschot wordt op verzoek van de belanghebbende door de rechter-commissaris vastgesteld, gehoord de herinrichtingscommissie.

9. De uitvoering der werken, bedoeld in de leden 1-5 mag niet ter hand worden genomen, alvorens door de zorg van de herinrichtingscommissie een beschrijving is gemaakt van het betrokken onroerend goed, waarvan de toestand tevens moet zijn vastgelegd door middel van tekeningen, foto's of andere daartoe geschikte middelen.

10. Met uitzondering van de ontgrondingen, welke geschieden ter verkrijging van het voor de werken nodige bodemmateriaal, zijn de bepalingen van de Ontgrondingenwet niet van toepassing op de uitvoering van het herinrichtingsplan.

Artikel 29

1. Gedeputeerde staten kunnen, indien zij met toepassing van artikel 37, derde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening aanwijzingen hebben gegeven omtrent de inhoud van een bestemmingsplan, burgemeester en wethouders uitnodigen om, met afwijking voor zover nodig van het bepaalde in de artikelen 44 en 46 van die wet of de artikelen 48 en 50 van de Woningwet en vooruitlopende op de totstandkoming van het nieuwe bestemmingsplan, vergunning te verlenen voor de uitvoering van werken of werkzaamheden, waarvan de uitvoering in het kader van de gegeven aanwijzingen noodzakelijk is. Indien niet binnen zes weken nadat de uitnodiging is verzonden daaraan gevolg is gegeven, verlenen gedeputeerde staten de vergunning.

2. De in het vorige lid bedoelde aanwijzingen moeten, in zoverre in afwijking van het aldaar genoemde artikellid, hun grondslag vinden in of redelijkerwijs voortvloeien uit een streekplan of het provinciaal ruimtelijk beleid, voor zover dit is neergelegd in een besluit van provinciale staten, de provinciale planologische commissie gehoord.

3. Dit artikel vervalt op het tijdstip waarop door het in werking treden van een wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in het onderwerp van beide vorige leden wordt voorzien.

Afdeling 4, de vaststelling van de rechten en van de schatting

Artikel 30

1. De herinrichtingscommissie stelt voor elk blok een zo volledig mogelijke lijst samen van de rechthebbenden, met de omschrijving van de aard en de omvang van ieders recht.

2. Ten aanzien van een natuurlijk persoon, die gerechtigde is tot een stadsmeierrecht, houdt de in het eerste lid bedoelde omschrijving mede in de hoegrootheid van de jaarlijkse vaste huur of pacht of de vermelding dat het gebruik gratis is.

3. Ten aanzien van een rechtspersoon, die gerechtigde is tot een stadsmeierrecht, houdt de in het eerste lid bedoelde omschrijving mede in:

- a. of de 20e of 30e penning, dan wel een andere of geen vergoeding bij overgang is verschuldigd;
- b. de eerstvolgende vaste vervalddag van het overgangsrecht.

Artikel 31

Voor zover in een deelgebied stadsmeierrechten voorkomen, rustend op onroerende goederen die niet deel uitmaken van een blok, vermeldt de her-

inrichtingscommissie op de lijst van rechthebbenden van het daartoe ingevolge artikel 16, vijfde lid, aangewezen blok alle gerechtigden tot op zodanige onroerende goederen rustende stadsmeierrechten. Artikel 30, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 32

1. De herinrichtingscommissie benoemt de schatters, die onder haar leiding de waarde van de in een blok gelegen onroerende goederen zullen schatten.

2. De herinrichtingscommissie verdeelt het werk der schatters; deze treden steeds in oneven getale op.

Artikel 33

1. De centrale commissie ontwerpt voor elk blok een stelsel van classificatie van de grond en bepaalt van elke klasse de waarde per hectare, welke als grondslag voor de toedeling zal dienen. Zij bepaalt tevens de grondslagen voor de bepaling van de verandering in waarde als gevolg van de herinrichting. Andere dan agrarische factoren blijven bij de schatting buiten beschouwing.

2. De centrale commissie maakt van deze verrichtingen een proces-verbaal van classificatie op.

3. De schatters delen de grond aan de hand van het proces-verbaal van classificatie in klassen in.

Artikel 34

1. De door de herinrichtingscommissie samengestelde lijst van rechthebbenden, het in artikel 33, tweede lid, bedoelde proces-verbaal, een register van uitkomsten der schattingen en een kaart, waarop de klassengrenzen staan aangegeven, worden, na door de centrale commissie te zijn goedgekeurd, door de herinrichtingscommissie gedurende een maand ter kosteloze inzage van een ieder nedergelegd op door de herinrichtingscommissie te bepalen plaatsen.

2. Van de nederlegging geschiedt tevoren openbare kennisgeving door de herinrichtingscommissie in tenminste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze, alsmede bijzondere kennisgeving bij aangetekende brief aan de bekende belanghebbenden.

3. De kennisgeving houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van bezwaren.

4. Op het niet-ontvangen zijn van de bijzondere kennisgeving kan geen beroep worden gedaan.

5. De lijst van rechthebbenden wordt in haar geheel of in uittreksel tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.

Artikel 35

Na de nederlegging, bedoeld in artikel 34, eerste lid, kunnen de grenzen van een blok niet meer worden gewijzigd.

Artikel 36

1. Uiterlijk de veertiende dag na de laatste dag, waarop de in artikel 34 bedoelde stukken ter inzage hebben gelegen, kan iedere belanghebbende zijn bezwaren tegen de toekenning en omschrijving van rechten op de lijst van rechthebbenden en tegen de schatting schriftelijk bij de herinrichtingscommissie indienen.

2. Na verloop van de in het eerste lid bepaalde termijn kunnen slechts zij als rechthebbenden worden erkend, die voorkomen op de lijst van rechthebbenden of die tegen de daarop voorkomende toekenning of omschrijving van rechten bezwaren hebben ingediend of hun rechtverkrijgenden.

Artikel 37

Voor zover daartegen binnen de termijn en op de wijze in artikel 36 bepaald geen bezwaren zijn ingediend, staan de rechten, zoals zij op de lijst van rechthebbenden zijn omschreven en toegekend, en de uitkomsten van de schattingen vast. Daarvan maakt de herinrichtingscommissie proces-verbaal op.

Artikel 38

1. Indien binnen de termijn en op de wijze in artikel 36 bepaald bezwaren zijn ingediend, onderzoekt de herinrichtingscommissie de bezwaren en tracht zij overeenstemming te bereiken.

2. Voor zover overeenstemming is verkregen, vinden de bepalingen van artikel 37 overeenkomstige toepassing.

Artikel 39

Voor zover geen overeenstemming is verkregen of voor zover de herinrichtingscommissie van oordeel is, dat de bezwaren niet tijdig zijn ingediend, maakt zij omtrent die bezwaren en het daaromtrent verhandelde proces-verbaal op.

Artikel 40

De herinrichtingscommissie zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van de lijst van rechthebbenden, van het register van uitkomsten der schattingen, van de ingediende bezwaarschriften en van de krachtens de artikelen 37, 38 en 39 opgemaakte processen-verbaal aan de rechter-commissaris van de arrondissementsrechtbank binnen welker rechtsgebied het blok of het grootste gedeelte daarvan is gelegen en aan de centrale commissie.

Artikel 41

1. Indien geen overeenstemming is verkregen, bepaalt de rechter-commissaris terstond tijd en plaats der bijeenkomst, waarop de belanghebbenden bij de in het proces-verbaal vermelde bezwaren voor hem kunnen verschijnen. De rechter-commissaris doet hiervan mededeling aan de herinrichtingscommissie en aan de centrale commissie.

2. Zij, die bezwaren hebben ingediend, en de op de lijst van rechthebbenden voorkomende bekende belanghebbenden bij die bezwaren worden door de rechter-commissaris bij aangetekende brief opgeroepen om in persoon of bij schriftelijk gemachtigde de bijeenkomst bij te wonen.

3. In de oproeping wordt opmerkelijk gemaakt op het rechtsgevolg door de wet aan het niet-bijwonen der bijeenkomst en aan het vaststellen van de lijst van rechthebbenden verbonden.

4. De bijeenkomst wordt niet gehouden dan nadat tenminste veertien dagen na het verzenden der oproepingen zijn verstreken.

5. Op het niet-ontvangen zijn van de oproeping kan geen beroep worden gedaan.

Artikel 42

1. Op de bepaalde tijd wordt de bijeenkomst gehouden onder voorzitterschap van de rechter-commissaris, bijgestaan door de griffier der arrondissementsrechtbank.

2. De bijeenkomst wordt bijgewoond door een vertegenwoordiger van de centrale commissie, één of meer vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger.

3. Indien de werkzaamheden niet op één dag kunnen aflopen, verdaagt de rechter-commissaris de bijeenkomst zonder dat een nadere oproeping zal worden gezonden.

4. Tijdens de bijeenkomst worden eerst de toekenningen en de vaststelling van de rechten en daarna de schattingen behandeld. Van het verhandelde omtrent elk van beide onderwerpen maakt de rechter-commissaris een afzonderlijk proces-verbaal op waarvan hij afschrift zendt aan de herinrichtingscommissie en de centrale commissie.

5. Zij, die niet in persoon noch bij schriftelijk gemachtigde op de bijeenkomst aanwezig zijn, wanneer hun bezwaren behandeld worden, worden geacht die bezwaren te hebben ingetrokken.

6. Het vijfde lid is niet van toepassing ten aanzien van hen, die binnen een week na de dag der bijeenkomst bij aangetekende brief, gericht aan de rechter-commissaris, het niet-verschijnen op de bijeenkomst verklaren met een beroep op overmacht en de gegrondheid van deze bewering binnen een door de rechter-commissaris te bepalen termijn aan deze aannemelijk maken.

7. Indien de rechter-commissaris het beroep op overmacht gegrond acht, stelt hij een nadere dag van de behandeling van de bezwaren vast.

Artikel 43

1. Voor zover omtrent de toekenning, de aard en de omvang der rechten overeenstemming is verkregen, dan wel het in het vijfde lid van het vorige artikel bedoelde geval zich voordoet, staan de rechten vast.

2. Partijen tussen wie geen overeenstemming is verkregen worden, voor zover haar geschil niet reeds aanhangig is, door de rechter-commissaris naar een door hem te bepalen zitting van de arrondissementsrechtbank verwezen. Deze verwijzing vervangt de dagvaarding.

Artikel 44

1. Voor zover overeenstemming is verkregen omtrent de schattingen, staan deze vast.

2. Voor zover geschillen blijven bestaan, verwijst de rechter-commissaris de zaak naar een nader te bepalen zitting van de arrondissementsrechtbank. Deze verwijzing vervangt de dagvaarding.

3. De arrondissementsrechtbank behandelt de zaken betreffende de toekenning en de vaststelling van de rechten en de schattingen vóór elke andere met uitzondering van die betreffende onteigening.

Artikel 45

1. Op de dienende dag geven zij, wier zaken ingevolge het bepaalde in artikel 43, tweede lid, verwezen zijn, de gronden hunner beweringen en de midelen tot staving daarvan op bij conclusie, door een procureur getekend. Afschrift der conclusie wordt ter terechtzitting aan de procureur der wederpartij gegeven.

2. Op een uiterlijk veertien dagen hierna te stellen, door de arrondissementsrechtbank te bepalen, dag kunnen partijen haar conclusies bij pleidooi door een advocaat doen toelichten.

Artikel 46

1. Uiterlijk dertig dagen na de dienende dag of, indien een dag voor pleidooi werd vastgesteld, na de daarvoor bepaalde dag, doet de arrondissementsrechtbank uitspraak over de rechten.

2. Tegen de uitspraak staat behalve cassatie geen rechtsmiddel open.

Artikel 47

1. Met betrekking tot het rechtsmiddel van cassatie zijn de artikelen 52 en 53 der onteigeningswet van toepassing.
2. De Hoge Raad zendt een afschrift van de uitspraak aan de rechter-commissaris.

Artikel 48

Zodra omtrent alle geschillen over de rechten betreffende de in het blok gelegen onroerende goederen onherroepelijk is beslist, wordt de lijst van rechthebbenden door de arrondissementsrechtbank gesloten.

Artikel 49

Nadat alle rechten betreffende de bij de herverkaveling betrokken percelen zijn komen vast te staan, worden zij met wie geen overeenstemming omtrent de schattingen is verkregen, de centrale commissie, alsmede de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger door de griffier der arrondissementsrechtbank opgeroepen om te verschijnen op een door de arrondissementsrechtbank bepaalde zitting.

Artikel 50

1. Op de dienende dag lichten zij, wier zaken ingevolge het bepaalde in artikel 44, tweede lid, verwezen zijn, hun standpunt hetzij in persoon, hetzij bij schriftelijk gemachtigde mondeling toe.
2. De arrondissementsrechtbank hoort de vertegenwoordiger van de centrale commissie, de vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger.
3. Uiterlijk dertig dagen na het horen doet de arrondissementsrechtbank uitspraak.
4. Indien deze uitspraak van invloed is op de uitkomsten van andere schattingen, is de arrondissementsrechtbank bevoegd die uitkomsten te wijzigen na de bij de wijziging betrokken belanghebbenden daarover te hebben gehoord.
5. Het register van de uitkomsten der schattingen wordt door de arrondissementsrechtbank gesloten.

Artikel 51

Tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank staat geen rechtsmiddel open, onverminderd de bevoegdheid van de procureur-generaal bij de Hoge Raad om zich in het belang der wet in cassatie te voorzien.

Artikel 52

1. Voor een geding, voortvloeiende uit een verwijzing door de rechter-commissaris als bedoeld in artikel 43, tweede lid, en in artikel 44, tweede lid, is alleen door de belanghebbende, met wie geen overeenstemming is verkregen, vast recht als bedoeld in de Wet tarieven in burgerlijke zaken verschuldigd.
2. De kosten van het geding als bedoeld in het eerste lid komen ten laste van de belanghebbende met wie geen overeenstemming is verkregen, indien deze in het ongelijk is gesteld, ten laste van de staat, indien hij in het gelijk wordt gesteld. Indien de rechter daartoe termen vindt in de omstandigheden van het geding, kan hij de kosten geheel of voor een deel compenseren.

Artikel 53

Zodra de lijst van rechthebbenden en het register van de uitkomsten der schattingen zijn gesloten, geeft de rechter-commissaris hiervan kennis aan de herinrichtingscommissie; hij zendt een afschrift van de lijst van rechthebbenden aan de herinrichtingscommissie en aan de hypotheekbewaarder, wie het aangaat.

Afdeling 5, bepalingen omtrent het recht van de eigenaar

Artikel 54

1. Geen wijziging wordt gebracht in het recht van de eigenaar en in de gebruikstoestand van:

- a. begraafplaatsen, bewaarplaatsen en crematoria als bedoeld in artikel 29k, eerste lid onder c, van de Wet op de lijkbezorging;
- b. gesloten begraafplaatsen binnen dertig jaren na de sluiting;
- c. graven of grafkelders als bedoeld in de artikelen 2 en 15 van de Wet op de lijkbezorging, binnen de termijnen genoemd in de artikelen 23 en 25 van die wet.

2. Zonder toestemming van Onze Minister van Defensie wordt geen wijziging gebracht in het recht van de eigenaar en in de gebruikstoestand ten aanzien van onroerende goederen, welke een militaire bestemming hebben.

3. Behoudens de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk II wordt zonder toestemming van de eigenaar geen wijziging gebracht in diens recht ten aanzien van:

- a. gebouwen;
- b. parken;
- c. gedenktekenen met bijbehorende terreinen;
- d. onroerende goederen van rechtspersonen, die bevordering van natuurschoon ten doel hebben of die deze goederen in stand houden om hun natuurwetenschappelijke waarde, indien en zolang zij als zodanig door Ons erkend zijn.

4. De herinrichtingscommissie kan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincie, waarin het onroerend goed is gelegen, afwijken van het bepaalde in het derde lid in het belang van de totstandkoming van een doelmatige herinrichting.

Artikel 55

1. Behoudens de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk II heeft iedere eigenaar aanspraak op het verkrijgen van een recht van dezelfde aard als hij had op in een blok gelegen onroerende goederen op de voet van het in de volgende leden bepaalde.

2. De totale waarde van alle in een blok gelegen onroerende goederen wordt tot een maximum van drie procent verminderd met de waarde der onroerende goederen benodigd voor de in het belang der herverkaveling noodzakelijke openbare wegen en waterlopen, alsmede met de waarde der onroerende goederen benodigd voor de aanleg van de met die wegen en waterlopen samenhangende voorzieningen.

3. De aan een eigenaar toe te delen waarde in kavels staat tot de na toepassing van het tweede lid verkregen totale waarde als de waarde van zijn in een blok gelegen onroerende goederen tot de waarde van alle in dat blok gelegen onroerende goederen.

4. Van de bepaling van het derde lid mag worden afgeweken, indien zij de totstandkoming van een behoorlijke herverkaveling in de weg zou staan. Deze afwijking mag, tegen de wil van de eigenaar en van degene die op het onroerend goed een recht van hypotheek of van grondrente heeft, niet meer bedragen dan vijf procent van de waarde, waarop de eigenaar ingevolge het derde lid aanspraak heeft.

Artikel 56

Onder waarde wordt in artikel 55 verstaan de waarde bedoeld in artikel 33, eerste lid, zoals deze op grond van de schatting is komen vast te staan. Indien evenwel tengevolge van de in artikel 28 genoemde werkzaamheden een waardeverandering ontstaat, kan de herinrichtingscommissie hiermede bij de toedeling rekening houden. Op verzoek van de eigenaar vindt echter verrekening in geld plaats op grondslag van die waardeverandering, voor zover het belang van de herinrichting zich hiertegen niet verzet.

Artikel 57

Het verschil tussen de waarde der van de eigenaar in een blok gelegen onroerende goederen en de waarde van de hem toegedeelde onroerende goederen, zoals deze overeenkomstig artikel 107 is vastgesteld, wordt in geld verrekend.

Artikel 58

1. De herinrichtingscommissie is, na goedkeuring van de centrale commissie, bevoegd te bepalen dat een eigenaar, in afwijking van het bepaalde in artikel 55, algehele vergoeding in geld zal ontvangen, wanneer de waarde van de van hem in een blok gelegen onroerende goederen zo gering is, dat de toepassing van artikel 55 zou leiden tot de vorming van een niet behoorlijk te exploiteren kavel en hij geen redelijk belang heeft bij het verkrijgen van een zodanige kavel.
2. De eigenaar, die zulks vóór een op voorstel van de centrale commissie door Onze Minister te bepalen tijdstip schriftelijk aan de herinrichtingscommissie verzoekt, ontvangt, in afwijking van het bepaalde in artikel 55, algehele vergoeding in geld.
3. De herinrichtingscommissie maakt het in het tweede lid bedoelde tijdstip bekend in de Staatscourant, in tenminste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze.
4. Zodra de lijst van rechthebbenden te zijnen aanzien vaststaat, ontvangt de in het tweede lid bedoelde eigenaar, die schriftelijk afstand heeft gedaan van het gebruik van het hem toebehorende onroerend goed, op zijn verzoek een voorschot op de algehele vergoeding in geld.
5. Het bedrag van het voorschot wordt op verzoek van de eigenaar door de rechter-commissaris vastgesteld, gehoord de herinrichtingscommissie.

Artikel 59

Elke kavel moet zo worden gevormd, dat hij:

1. uitweg heeft op een openbare land- of waterweg en zo mogelijk daaraan belendt;
2. zo nodig en mogelijk de gelegenheid tot behoorlijke afwatering en watervoorziening heeft.

Artikel 60

In afwijking van het bepaalde in artikel 55, eerste lid, verliest de gemeente Groningen de blote eigendom van de van een blok deel uitmakende onroerende goederen, waarop een stadsmeierrecht rust, en wordt dat stadsmeierrecht opgeheven en voor de toepassing van artikel 55, tweede tot en met vierde lid, en de artikelen 56-59 vervangen door een recht van eigendom ten gunste van de gerechtigden tot het stadsmeierrecht.

Artikel 61

1. Behoudens de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk II heeft iedere pachter van in een blok gelegen onroerende goederen recht op het in pacht verkrijgen van een waarde in kavels naar dezelfde maatstaven als in artikel 55 voor de toedeling in eigendom bepaald.

2. De herinrichtingscommissie kan een bestaande pachtverhouding opheffen en een nieuwe pachtverhouding vestigen in diër voege, dat aan een verpachter een pachter uit de in het eerste lid bedoelde pachters kan worden toegewezen.

3. De herinrichtingscommissie bepaalt tot welk tijdstip de uit een nieuw gevestigde pachtverhouding voortvloeiende pachtovereenkomst zal gelden en of deze overeenkomst, indien zij voor kortere dan de wettelijke duur zal gelden, voor verlenging vatbaar zal zijn. Zij draagt daarbij zorg, dat de pachter en de verpachter, wat het einde en de verlengbaarheid der overeenkomst betreft, zoveel mogelijk dezelfde aanspraken behouden als zij aan de opgeheven pachtverhouding konden ontleen.

4. Het bepaalde in artikel 58 is ten aanzien van de pachter van overeenkomstige toepassing.

Artikel 62

1. Op het recht, bedoeld in het eerste en vierde lid van artikel 61, kan de pachter slechts aanspraak maken, indien de pachtovereenkomst aan de herinrichtingscommissie ter registratie is ingezonden.

2. De inzending ter registratie dient plaats te vinden binnen dertig dagen na een door de herinrichtingscommissie te bepalen tijdstip of, indien de pachtovereenkomst na deze dag is aangegaan, binnen dertig dagen na het aangaan van de overeenkomst, doch uiterlijk tot een door de herinrichtingscommissie vast te stellen tijdstip. Deze tijdstippen worden ter openbare kennis gebracht in tenminste twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze.

3. Van de registratie wordt door de herinrichtingscommissie een bewijs afgegeven.

Artikel 63

1. De herinrichtingscommissie zendt aan de wederpartij van degene, die een pachtovereenkomst ter registratie heeft ingezonden, bij aangetekende brief bericht van de inzending ter registratie.

2. De wederpartij kan zijn bezwaren tegen de registratie binnen veertien dagen na de dagtekening van de in het vorige lid bedoelde brief schriftelijk aan de herinrichtingscommissie kenbaar maken.

Artikel 64

1. Indien overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid van artikel 63 bezwaren kenbaar zijn gemaakt, stelt de herinrichtingscommissie, onder vastlegging van die bezwaren, bij aangetekende brief partijen ervan in kennis, dat binnen dertig dagen na de dagtekening van deze brief bij de herinrichtingscommissie dient te worden ingezonden, hetzij een door beide partijen ondertekende akte, waaruit blijkt dat overeenstemming is verkregen, hetzij een gewaarmerkt afschrift van het verzoekschrift, waarbij de meest gerede partij de beslissing van de pachtkamer van het kantongerecht heeft ingeroepen. De waarmerking van het afschrift geschiedt door de griffier van het kantongerecht.

2. Indien de herinrichtingscommissie bevindt, dat met betrekking tot de ter registratie ingezonden pachtovereenkomst de artikelen 2, tweede lid en

158 van de Pachtwet niet zijn in acht genomen, draagt zij voor zover nodig partijen bij aangetekende brief op de beslissing van de grondkamer in te roepen en binnen dertig dagen na de dagtekening van deze brief een door de secretaris van de grondkamer gewaarmerkt afschrift van het verzoekschrift in te zenden.

3. Indien de herinrichtingscommissie bevindt, dat met betrekking tot de ter registratie ingezonden pachtovereenkomst artikel 2, eerste lid, van de Pachtwet niet in acht is genomen, draagt zij voor zover nodig partijen bij aangetekende brief op de beslissing van de pachtkamer van het kantongerecht in te roepen en binnen dertig dagen na de dagtekening van deze brief een door de griffier van het kantongerecht gewaarmerkt afschrift van het verzoekschrift in te zenden.

4. Indien aan het bepaalde in de vorige leden geen gevolg is gegeven, is de herinrichtingscommissie bevoegd met het bestaan der pachtovereenkomst geen rekening te houden.

5. De grondkamer en de pachtkamer van het kantongerecht en in beroep de Centrale Grondkamer en de pachtkamer van het Gerechtshof te Arnhem behandelen de verzoeken en vorderingen, bedoeld in deze wet, vóór alle andere zaken.

Artikel 65

De herinrichtingscommissie deelt binnen veertien dagen, nadat het plan van toedeling is komen vast te staan, aan de grondkamer mede welke pachtverhoudingen gehandhaafd, welke opgeheven en welke nieuw gevestigd zijn onder vermelding van de namen en woonplaatsen van partijen in de pachtverhoudingen, de percelen waarop deze betrekking hebben en de bepalingen op grond van artikel 61 inzake de duur en de verlengbaarheid der uit de gevestigde pachtverhoudingen voortvloeiende pachtovereenkomsten.

Artikel 66

1. De grondkamer ontwerpt de pachtovereenkomsten, welke uit de gevestigde pachtverhoudingen voortvloeien, en neemt daarin op de in het derde lid van artikel 61 bedoelde bepalingen.

2. Indien ingevolge het bepaalde in artikel 61 een overeenkomst, geldende voor kortere dan de wettelijke duur, verlengbaar zal zijn, doet de grondkamer daarvan blijken door een op de ontwerp-overeenkomst gestelde en door haar ondertekende verklaring.

3. De grondkamer zendt de ontwerp-pachtovereenkomst aan hen, die daarbij partijen zullen zijn, en stelt hen in de gelegenheid binnen dertig dagen na toezending de ondertekende overeenkomst aan de grondkamer te doen toekomen. Betrokkenen kunnen de door hen overeengekomen pachtprijs, alsmede bijzondere bepalingen in de overeenkomst opnemen.

4. Op de in het vorige lid bedoelde pachtovereenkomsten vinden de bepalingen van de Pachtwet toepassing, met dien verstande dat de grondkamer niet treedt in de beoordeling van de bepalingen der overeenkomst, welke voortvloeien uit de pachtverhouding, zoals deze door het plan van toedeling is komen vast te staan.

Artikel 67

Indien partijen niet binnen de in het derde lid van artikel 66 gestelde termijn tot inzending van de getekende pachtovereenkomst bij de grondkamer zijn overgegaan, maakt de grondkamer een akte in drievoud op, gelijkloidend aan de aan partijen gezonden ontwerp-pachtovereenkomst en bepaalt daarin de pachtprijs. De grondkamer ondertekent de akte en zendt een exemplaar daarvan bij aangetekende brief aan ieder der partijen toe.

Artikel 68

1. De akte heeft dezelfde kracht als een tussen partijen gesloten, door de grondkamer goedgekeurde, pachtovereenkomst.
2. Het opmaken en ondertekenen van de akte is een beslissing van de grondkamer, waartegen partijen beroep kunnen instellen. Het beroep moet worden ingesteld binnen dertig dagen na de verzending van de in artikel 67 bedoelde aangetekende brief.
3. De Centrale Grondkamer, beslissende op een beroep als bedoeld in het tweede lid, kan de akte wijzigen met uitzondering van bepalingen, welke voortvloeien uit de pachtverhouding, zoals deze door het plan van toedeling is komen vast te staan.

Artikel 69

1. Partijen in een gehandhaafde pachtverhouding zenden, indien de pachtovereenkomst tengevolge van de herinrichting gewijzigd of door een nieuwe vervangen moet worden, binnen dertig dagen, nadat het plan van toedeling is komen vast te staan, een desbetreffende overeenkomst ter goedkeuring bij de grondkamer in.
2. De nieuwe overeenkomst eindigt op hetzelfde tijdstip als waarop de overeenkomst, waarvoor zij in de plaats treedt, zou zijn geëindigd. Indien laatstbedoelde overeenkomst voor de wettelijke duur gold, tekent de grondkamer op de nieuwe overeenkomst aan, dat deze verlengbaar zal zijn.
3. Indien aan het bepaalde in het eerste lid niet is voldaan, vinden op verzoek van de meest gerede partij de artikelen 67 en 68 overeenkomstige toepassing.

Artikel 70

1. Alle pachtovereenkomsten, welke ingevolge de bepalingen van deze afdeling tot stand komen, treden van rechtswege in werking op het tijdstip, waarop de in artikel 95 bedoelde akte in de openbare registers wordt overgeschreven.
Op hetzelfde tijdstip eindigen de pachtovereenkomsten, voor welke de eerstgenoemde pachtovereenkomsten in de plaats treden.
2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de rechtsverhoudingen, geregeld bij een akte als bedoeld in artikel 67.

Afdeling 7, bepalingen omtrent andere rechten

Artikel 71

1. In elk blok worden de zakelijke rechten, het recht van huur en de lasten, welke op de onroerende goederen rusten, geregeld of opgeheven onder regeling van de geldelijke gevolgen daarvan; ruilverkavelingsrenten worden afgekocht overeenkomstig de daaromtrent geldende wettelijke bepalingen.
2. In het belang der herverkaveling kunnen zakelijke rechten worden gevestigd.
3. De hypotheeken gaan met behoud van haar rang over op de kavels of gedeelten van kavels, welke in de plaats van het onroerend goed, waarop zij rusten, worden toegedeeld. In de gevallen, voorzien in artikel 58, oefenen de hypotheekhouder en degene, die op het goed een recht van grondrente had, hun rechten uit op de wijze als omschreven in artikel 43 van de onteigeningswet.
4. Conservatoire en executoriale beslagen gaan over op de kavels of gedeelten van kavels, welke in de plaats van het onroerend goed, waarop zij gelegd zijn, worden toegedeeld, alsmede op de geldsommen, welke in de plaats van kavels of ter zake van onderbedeling worden toegekend.

Artikel 72

1. Op voorstel van de herinrichtingscommissie stelt de centrale commissie voor elk deelgebied in zijn geheel of bij gedeelten het inventarisatieplan vast.

Zij vervaardigt daartoe één of meer kaarten, waarop zo nauwkeurig mogelijk worden aangegeven:

a. de wijzigingen in het stelsel van wegen, waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken, alsmede de voorzieningen samenhangende met de wegen en waterlopen, bedoeld in artikel 55, tweede lid, zo als deze zijn opgenomen in het vastgestelde herinrichtingsplan;

b. de landschappelijke en recreatieve elementen, alsmede de natuurgebieden en cultuurhistorische elementen, zoals deze krachtens artikel 16, derde lid, zijn opgenomen in het vastgestelde herinrichtingsplan;

c. de in elk blok gehandhaafde wegen, waterlopen, dijken, kaden, met de daartoe behorende kunstwerken;

d. indien aanwezig de wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken van de gemeente Groningen buiten haar grenzen gelegen voor zover niet begrepen onder a of c.

Bij de kaarten worden staten gevoegd waarop de afmetingen van de onder a, c en d bedoelde voorzieningen zo nauwkeurig mogelijk zijn aangegeven.

2. De centrale commissie zendt een afschrift van haar in het eerste lid bedoelde besluit met de daarbij behorende kaart of kaarten, vergezeld van een voorstel omtrent de toewijzing van de eigendom, het beheer en het onderhoud van de openbare wegen, waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken aan gedeputeerde staten van de provincie, waarin het betrokken deelgebied is gelegen, onderscheidenlijk aan gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, indien het betrokken deelgebied is gelegen in beide provincies.

3. De centrale commissie zendt een afschrift van haar in het eerste lid bedoelde besluit met de daarbij behorende kaart of kaarten aan de belanghebbende openbare lichamen en, voor zover in het inventarisatieplan wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken als bedoeld in artikel 74, vijfde lid, zijn opgenomen, eveneens aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat.

Artikel 73

1. In elk blok worden de wegen met de daartoe behorende kunstwerken, welke voorheen voor het openbaar verkeer waren opengesteld en niet in het inventarisatieplan zijn opgenomen, in afwijking van het bepaalde in de artikelen 8 en 9 van de Wegenwet door het enkele feit van de niet-opneming aan het openbaar verkeer onttrokken. In elk blok wordt aan wegen met de daartoe behorende kunstwerken, welke in het inventarisatieplan zijn opgenomen, maar die voorheen niet voor het openbaar verkeer waren opengesteld, in afwijking van het bepaalde in de artikelen 4 en 5 van de Wegenwet door het enkele feit van de opneming in het inventarisatieplan de bestemming van openbare weg gegeven.

2. Aan wegen met de daartoe behorende kunstwerken gelegen buiten een blok wordt in afwijking van het bepaalde in de artikelen 4 en 5 van de Wegenwet door het enkele feit van de opneming in het inventarisatieplan de bestemming van openbare weg gegeven.

Artikel 74

1. Na ontvangst van de in artikel 72, tweede lid, bedoelde stukken wijzen gedeputeerde staten de eigendom van de openbare wegen, waterlopen en dijken met de daartoe behorende kunstwerken en het beheer en het onderhoud van de in het inventarisatieplan opgenomen wegen toe aan de naar hun oordeel daarvoor in aanmerking komende openbare lichamen of andere rechtspersonen met dien verstande, dat de toewijzing aan andere rechtspersonen dan openbare lichamen slechts op hun verzoek kan geschieden en dat de gemeente Groningen de eigendom, het beheer en het onderhoud van de aan haar toebehorende en buiten de gemeente gelegen wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken verliest.

2. Gedeputeerde staten regelen het beheer en het onderhoud van de in het inventarisatieplan opgenomen waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken.

3. Gelijkzeitig met de toewijzing, bedoeld in het eerste lid, wijzen gedeputeerde staten op voorstel van de herinrichtingscommissie de eigendom van natuurgebieden, van onroerende goederen bestemd voor landschappelijke en recreatieve doeleinden, alsmede de eigendom van onroerende goederen met cultuurhistorische waarde toe aan de naar hun oordeel daarvoor in aanmerking komende openbare lichamen of andere rechtspersonen met dien verstande, dat de toewijzing aan andere rechtspersonen dan openbare lichamen slechts op hun verzoek kan geschieden.

4. Alvorens te besluiten horen gedeputeerde staten de in het eerste en derde lid bedoelde openbare lichamen en rechtspersonen.

5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken stelt in overeenstemming met Onze Ministers van Financiën en van Verkeer en Waterstaat ter zake van de overgang van de eigendom, het beheer en het onderhoud van aan de gemeente Groningen toebehorende en buiten deze gemeente gelegen wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken een financiële regeling vast, welke ten laste komt van de gemeente Groningen, voor zover de gemeente Groningen door de overgang een financiële last kwijt raakt, en welke ten goede komt aan de openbare lichamen, voor zover zij de lasten, samenhangend met de overgegangene wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken, overnemen.

6. Alvorens het besluit, bedoeld in het vijfde lid, te nemen hoort Onze Minister van Binnenlandse Zaken gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, elk voor zover de betrokken wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken in hun provincie liggen, de gemeente Groningen en de andere belanghebbende openbare lichamen.

7. De eigendom, het beheer en het onderhoud van de openbare wegen, waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken, de eigendom van natuurgebieden, van onroerende goederen, bestemd voor landschappelijke en recreatieve doeleinden, alsmede de eigendom van onroerende goederen met cultuurhistorische waarde kunnen niet aan de Staat worden toegewezen of onttrokken dan onder goedkeuring van Onze betrokken Minister.

8. De in het eerste, tweede en derde lid bedoelde besluiten worden genomen door gedeputeerde staten van de provincie, waarin het betrokken deelgebied is gelegen, onderscheidenlijk indien het betrokken deelgebied is gelegen in meer dan één provincie door gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe, ieder afzonderlijk voor het gedeelte van het deelgebied dat in hun provincie is gelegen.

Artikel 75

1. Op door Ons, op voordracht van Onze Minister, te bepalen tijdstippen zijn geheel of gedeeltelijk en in de mate waarin dat in het besluit wordt bepaald ontbonden:

a. het «Convenant voor de inlating in de Kanalen der stad Groningen en over den afvoer langs dezelve, van de producten der na te meldene Veenen» op 17 mei 1817 gesloten tussen de «stad Groningen» en de «Drentsche veengenoten der markten Eext, Gieten, Bonnen, Gasselter Boereveen, Gasselter Nieuwveen, Drouwen, Buinen, Exelo en Valthe»;

b. het Contract van 7 maart 1872 tussen de gemeente Groningen en de marktgenoten van Weerdinge «ter inlating van de Weerdinge veenen in de stadskanalen»;

c. het Contract van 20 februari 1875 tussen de gemeente Groningen en de eigenaren van de Muntersche stukken en de naamloze vennootschap Het Emmer Compasuum «nopens de doortrekking van het Stads Ter Apelerkanaal naar het Emmer Compasuum en den inlaat der aldaar gelegen Veenen».

2. Op de in het eerste lid vermelde wijze wordt het Contract van 9 september 1871 tussen de gemeente Groningen en de geïnteresseerden van het Kielsterverlaat met den aanleve van dien, ontbonden.

3. De herinrichtingscommissie doet door tussenkomst van gedeputeerde staten van Groningen en van Drenthe aan Onze Minister voorstellen omtrent de in het eerste lid bedoelde tijdstippen.

4. Een ingevolge het eerste en tweede lid door Ons genomen besluit wordt door Onze Minister bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant alsmede in ten minste twee dagbladen die in de streek worden verspreid.

Artikel 76

Aan degene die in de kwaliteit van opvolgende gerechtigde tot een stadsmeierrecht rechtsopvolger is van een in artikel 75, tweede lid, bedoelde geïnteresseerde, kent de herinrichtingscommissie op diens verzoek een in de lijst der geldelijke regelingen op te nemen en uit 's Rijks kas te betalen schadevergoeding toe, voor zover hij schade lijdt ten gevolge van de toepassing van de artikelen 74 en 75.

Artikel 77

1. Gedeputeerde staten zenden een afschrift van hun besluiten, bedoeld in artikel 74, eerste, tweede en derde lid, aan de belanghebbende openbare lichamen en andere rechtspersonen en aan de herinrichtingscommissie. Voor zover het besluit betrekking heeft op wegen en kanalen met de daartoe behorende kunstwerken als bedoeld in artikel 74, vijfde lid, zenden gedeputeerde staten een afschrift van hun besluit aan Onze Ministers van Binnenlandse Zaken, van Financiën en van Verkeer en Waterstaat.

2. Van de besluiten van gedeputeerde staten inzake de toewijzing van de eigendom van de openbare wegen, waterlopen en dijken met de daartoe behorende kunstwerken, van natuurgebieden, van onroerende goederen bestemd voor landschappelijke en recreatieve doeleinden en van onroerende goederen met cultuurhistorische waarde, een en ander voor zover zij gelegen zijn buiten een blok, wordt een akte opgemaakt door een door de herinrichtingscommissie aan te wijzen notaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de herinrichtingscommissie.

3. Levering van de eigendom van de in het tweede lid bedoelde onroerende goederen vindt plaats door overschrijving van de in het tweede lid bedoelde akte in de openbare registers.

4. Binnen een maand na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, staat aan de aldaar bedoelde openbare lichamen en andere rechtspersonen beroep bij Ons open.

5. Onze Minister zendt een afschrift van Ons besluit:

a. ingeval van beroep tegen de toewijzing van de eigendom, het beheer of het onderhoud van de in het tweede lid bedoelde onroerende goederen, aan de herinrichtingscommissie en, indien door Ons besluit de eigendom aan een ander openbaar lichaam of rechtspersoon wordt toegewezen dan in de

in het tweede lid bedoelde akte is vermeld, ter overschrijving in de openbare registers aan de hypotheekbewaarder, wie het aangaat;

b. ingeval van beroep tegen de toewijzing van de eigendom, het beheer of het onderhoud van de in artikel 95, derde lid onder b, bedoelde onroerende goederen, aan de herinrichtingscommissie en, indien de in artikel 95, eerste lid, bedoelde akte van toedeling is overgeschreven in de openbare registers en door Ons besluit de eigendom aan een ander openbaar lichaam of rechtspersoon wordt toegewezen dan in die akte is vermeld, ter overschrijving in de openbare registers aan de hypotheekbewaarder, wie het aangaat.

Artikel 78

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken zendt een afschrift van het in artikel 74, vijfde lid, bedoelde besluit aan de belanghebbende openbare lichamen.

2. Binnen een maand na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, staat de belanghebbende openbare lichamen beroep bij Ons open.

Artikel 79

Voor zover het openbare lichaam voorheen niet was belast met het beheer en het onderhoud van wegen, waterlopen, dijken en kaden met de daartoe behorende kunstwerken gaan in afwijking van het bepaalde in de artikelen 1 en 2 van de Waterstaatswet 1900, de artikelen 18a, 19 en 20 van de Wegenwet en het enige artikel van de wet van 24 november 1932 (Stb. 552) het beheer en het onderhoud over door het enkele feit van de aanwijzing in beheer en onderhoud.

Afdeling 9, het plan van toedeling

Artikel 80

1. Zodra met betrekking tot een blok

a. de processen-verbaal, bedoeld in de artikelen 37, 38 en 39, zijn opge maakt en

b. het inventarisatieplan voor het blok geheel is vastgesteld en

c. het in het tweede lid van artikel 62 laatstbedoelde tijdstip is verstreken gaat de herinrichtingscommissie over tot het opmaken van het plan van toedeling.

2. De herinrichtingscommissie stelt op de door haar te bepalen plaats en tijd de bekende belanghebbenden in de gelegenheid hun wensen ten aanzien van het plan van toedeling kenbaar te maken.

Artikel 81

Het plan van toedeling houdt in:

1. de kavelindeling;

2. de toedeling van de op grond van artikel 74, eerste en derde lid, toegewezen, binnen het blok gelegen kavels, bestemd voor voorzieningen als bedoeld in artikel 16, vierde lid onder d sub 1;

3. de toedeling der overige kavels;

4. de ingevolge artikel 61 gehandhaafde, opgeheven en gevestigde pachtverhoudingen, onder vermelding van de in het derde lid van artikel 61 bedoelde bepalingen inzake de duur en de verlengbaarheid der pachtovereenkomst;

5. de in artikel 71 bedoelde regeling, opheffing of vestiging van zakelijke rechten, het recht van huur en de lasten, welke op de onroerende goederen rusten;

6. bepalingen omtrent de inbezitnemng.

Artikel 82

In het plan van toedeling kunnen met toestemming van hen, die bevoegd zijn te beschikken ten aanzien van niet in het blok gelegen onroerende goederen, regelingen worden opgenomen betreffende grenswijziging, burenrchten en erfdiensbaarheden.

Artikel 83

1. Het plan van toedeling behoeft de goedkeuring van de centrale commissie.
2. Zodra het plan van toedeling is goedgekeurd, worden de grenzen der kavels op het terrein uitgezet en legt de herinrichtingscommissie het plan van toedeling gedurende een maand ter kosteloze inzage van een ieder neder op een door de herinrichtingscommissie te bepalen plaats.
3. De herinrichtingscommissie doet van de nederlegging tevoren openbare kennisgeving in twee dagbladen die in de streek worden verspreid en in de gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze, alsmede bijzondere kennisgeving bij aangetekende brief aan de bekende belanghebbenden.
4. De kennisgeving houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van bezwaren.
5. Op het niet-ontvangen zijn van de bijzondere kennisgeving kan geen beroep worden gedaan.

Artikel 84

Uiterlijk de veertiende dag na de laatste dag, waarop het in artikel 83 bedoelde plan van toedeling ter inzage heeft gelegen, kan iedere belanghebbende schriftelijk zijn bezwaren bij de herinrichtingscommissie indienen met dien verstande, dat tegen de toedeling, bedoeld in artikel 81, onder 2, geen bezwaren kunnen worden ingediend.

Artikel 85

1. Indien binnen de termijn en op de wijze in artikel 84 bepaald geen bezwaren zijn ingediend, staat het plan van toedeling vast. Daarvan maakt de herinrichtingscommissie proces-verbaal op.
2. Indien binnen de termijn en op de wijze in artikel 84 bepaald bezwaren zijn ingediend, onderzoekt de herinrichtingscommissie de bezwaren en tracht zij overeenstemming te bereiken; voor zover overeenstemming is verkregen, vinden de bepalingen van het eerste lid overeenkomstige toepassing.
3. Voor zover geen overeenstemming is verkregen of voor zover de herinrichtingscommissie van oordeel is, dat de bezwaren niet tijdig zijn ingediend, maakt zij omtrent die bezwaren en het daaromtrent verhandelde proces-verbaal op.
4. De herinrichtingscommissie zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van de processen-verbaal en van de ingediende bezwaarschriften aan de rechter-commissaris van de arrondissementsrechtbank binnen welker rechtsgebied het blok of het grootste gedeelte daarvan is gelegen en aan de centrale commissie.

Artikel 86

1. Indien geen overeenstemming is verkregen, bepaalt de rechter-commissaris de tijd en plaats der bijeenkomst, waarop de belanghebbenden bij de in het proces-verbaal vermelde bezwaren voor hem kunnen verschijnen. De rechter-commissaris doet hiervan mededeling aan de herinrichtingscommissie en aan de centrale commissie.

2. Zij, die bezwaren hebben ingediend, en de bekende belanghebbenden bij die bezwaren worden door de rechter-commissaris bij aangetekende brief opgeroepen om in persoon of bij schriftelijk gemachtigde de bijeenkomst bij te wonen.

3. In de oproeping wordt opmerkelijk gemaakt op het rechtsgevolg door de wet aan het niet-bijwonen der bijeenkomst verbonden.

4. De bijeenkomst wordt niet gehouden dan nadat tenminste veertien dagen na het verzenden der oproepingen zijn verstreken.

5. Op het niet-ontvangen zijn van de oproeping kan geen beroep worden gedaan.

Artikel 87

1. Op de bepaalde tijd wordt de bijeenkomst gehouden onder voorzitterschap van de rechter-commissaris, bijgestaan door de griffier der arrondissementsrechtbank.

2. De bijeenkomst wordt bijgewoond door een vertegenwoordiger van de centrale commissie, één of meer vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger.

3. Indien de werkzaamheden niet op één dag kunnen aflopen, verdaagt de rechter-commissaris de bijeenkomst zonder dat een nadere oproeping zal worden gezonden.

4. Zij, die niet in persoon noch bij schriftelijk gemachtigde op de bijeenkomst aanwezig zijn, wanneer hun bezwaren worden behandeld, worden geacht die bezwaren te hebben ingetrokken.

5. Het vierde lid is niet van toepassing ten aanzien van hen, die binnen een week na de dag der bijeenkomst bij aangetekende brief, gericht aan de rechter-commissaris, het niet-verschijnen op de bijeenkomst verklaren met een beroep op overmacht en de gegrondheid van deze bewering binnen een door de rechter-commissaris te bepalen termijn aan deze aannemelijk maken.

6. Indien de rechter-commissaris het beroep op overmacht gegrond acht, stelt hij een nadere dag voor de behandeling van de bezwaren vast.

7. Van het verhandelde maakt de rechter-commissaris proces-verbaal op waarvan hij afschrift zendt aan de herinrichtingscommissie.

Artikel 88

1. Voor zover geschillen blijven bestaan, verwijst de rechter-commissaris de zaak naar een door hem te bepalen zitting van de arrondissementsrechtbank. Deze verwijzing vervangt de dagvaarding.

2. De arrondissementsrechtbank behandelt de zaken betreffende het plan van toedeling vóór elke andere met uitzondering van die betreffende ontginning.

Artikel 89

1. Op de dienende dag lichten zij, wier zaken verwezen zijn, hun standpunt hetzij in persoon, hetzij bij schriftelijk gemachtigde mondeling toe.

2. De arrondissementsrechtbank hoort de vertegenwoordiger van de centrale commissie, de vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger.

3. Uiterlijk dertig dagen na het horen doet de arrondissementsrechtbank uitspraak.

4. Indien deze uitspraak van invloed is op het plan van toedeling, is de arrondissementsrechtbank bevoegd dit plan te wijzigen na de bij de wijziging betrokken belanghebbenden daarover te hebben gehoord.

5. Ten aanzien van de kosten van het geding vindt het bepaalde in artikel 52 overeenkomstige toepassing.

Artikel 90

Tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank staat geen rechtsmiddel open, onverminderd de bevoegdheid van de procureur-generaal bij de Hoge Raad om zich in het belang der wet in cassatie te voorzien.

Artikel 91

Wanneer tengevolge van de behandeling van de bezwaren tegen de lijst van rechthebbenden door de rechter wijzigingen in die lijst worden aangebracht, alsmede wanneer ingevolge het bepaalde in artikel 64 wijzigingen worden aangebracht in de registratie, bedoeld in artikel 62, brengt de rechter de daardoor noodzakelijk geworden wijzigingen in het plan van toedeling aan.

Artikel 92

Indien de herinrichtingscommissie zulks verzoekt, wordt degene, aan wie krachtens het plan van toedeling enig perceel in eigendom of in gebruik toekomt, op bevelschrift van de rechter-commissaris desnoods door middel van de sterke arm bij voorraad in het bezit daarvan gesteld.

Afdeling 10, gelijktijdige opmaking van de lijst van rechthebbenden, het register van uitkomsten der schattingen en het plan van toedeling en gelijktijdige tervisielegging daarvan

Artikel 93

1. Op voorstel van de herinrichtingscommissie kan de centrale commissie in afwijking van het bepaalde in artikel 80, eerste lid onder a, bepalen, dat de lijst van rechthebbenden, het register van uitkomsten der schattingen en het plan van toedeling gelijktijdig zullen worden opgemaakt en ter visie gelegd.

2. In het in het eerste lid bedoelde geval worden eerst de bezwaren tegen de lijst van rechthebbenden en tegen het register van uitkomsten der schattingen en vervolgens die tegen het plan van toedeling behandeld.

Artikel 94

1. Indien de behandeling van de bezwaren tegen de lijst van rechthebbenden en tegen het register van uitkomsten der schattingen wijzigingen in het ter visie gelegde plan van toedeling noodzakelijk maakt, brengt de herinrichtingscommissie die wijzigingen in dat plan aan zodra de arrondissementsrechtbank over de bezwaren tegen de lijst van rechthebbenden en het register van uitkomsten der schattingen uitspraak heeft gedaan.

2. De herinrichtingscommissie doet aan de betrokken belanghebbenden schriftelijk mededeling van de door haar in het plan van toedeling aangebrachte wijzigingen. Zij stelt de betrokken belanghebbenden in de gelegenheid schriftelijk bezwaren tegen de aangebrachte wijzigingen in te dienen.

3. Voor zover in het geval, bedoeld in het tweede lid, bezwaren zijn ingediend, worden deze bezwaren tezamen met de eerder tegen het plan van toedeling ingediende bezwaren behandeld.

Afdeling 11, de akte van toedeling

Artikel 95

1. Zodra het plan van toedeling vaststaat en de lijst van rechthebbenden door de arrondissementsrechtbank is gesloten, maakt een door de herinrichtingscommissie aangewezen notaris de akte van toedeling op.

2. In de akte wordt opgenomen een kaart van het blok met aanwijzing van de kavels en de wegen en waterlopen.

3. In de akte worden voorts opgenomen:

a. de in artikel 71 bedoelde regeling, opheffing of vestiging van de zakelijke rechten en van de lasten, welke op de onroerende goederen rusten, met uitzondering van de bepalingen betreffende geldelijke verrekeningen;

b. het in artikel 74, eerste lid, bedoelde besluit inzake de toewijzing van de eigendom van openbare wegen, waterlopen en dijken met de daartoe behorende kunstwerken, voor zover zij binnen het blok zijn gelegen, met uitzondering van het gedeelte dat betrekking heeft op voorzieningen als bedoeld in artikel 16, vierde lid onder d sub 1.

4. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid van artikel 37 van de wet van 9 juli 1842 (Stb. 20) op het notarisambt worden de nieuwe kavels en de wegen en waterlopen in deze akte aangeduid met de nummers, voorkomend op de in het tweede lid bedoelde kaart.

Artikel 96

Indien op de in artikel 31 bedoelde lijst een stadsmeierrecht vermeld staat rustende op een onroerend goed, dat niet deel uitmaakt van het in dat artikel bedoelde blok, wordt in de akte van toedeling van dat blok het stadsmeierrecht vervangen door een recht van eigendom ten gunste van de gerechtigde tot dat stadsmeierrecht en verliest de gemeente Groningen de blote eigendom van dat onroerende goed.

Artikel 97

1. De akte van toedeling wordt ondertekend door de rechter-commissaris en de voorzitter en de secretaris van de herinrichtingscommissie.

2. Zij geldt als titel voor de daarin omschreven rechten. Door de overschrijving van de akte in de openbare registers worden de daarin omschreven zakelijke rechten verkregen.

3. De hypotheekbewaarder tekent op grond van de akte in de registers van inschrijving van hypotheek bij elke inschrijving aan, dat de hypotheek in het vervolg zal rusten op de in de akte aangewezen kavels of gedeelten van kavels.

4. De inschrijvingen van hypotheek en de overschrijvingen van conservatoire en executoriala beslagen, welke blijkens de akte niet blijven bestaan, worden ambtshalve doorgehaald.

5. De hypotheekbewaarder zendt zo spoedig mogelijk na de overschrijving van de akte aan de eigenaren der in de akte omschreven eigendommen een kennisgeving van tenaamstelling der percelen, waarin zijn opgenomen de uitkomsten van de meting, welke ten behoeve van de herverkaveling is verricht. Ten aanzien van deze meting is het bepaalde in de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 mei 1870 (Stb. 82) betrekkelijk de Grondbelasting niet van toepassing.

Artikel 98

De rechten en verplichtingen voortvloeiend uit een overeenkomst, waarbij een stadsmeierrecht is gevestigd, vervallen van rechtswege op het tijdstip waarop de in artikel 95 bedoelde akte in de openbare registers wordt overgeschreven.

Artikel 99

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 82 blijven in afwijking van het bepaalde in artikel 97, tweede lid eerste zin, en artikel 97, derde lid, de zakelijke rechten ten laste van de in artikel 96 bedoelde stadsmeierrechten dan wel ten laste van de onroerende goederen, waarop die stadsmeierrechten rusten, gehandhaafd.

Deze zakelijke rechten rusten na de overschrijving van de akte van toedeling in de openbare registers op de onroerende goederen, waarop de stadsmeierrechten betrekking hadden.

2. In afwijking van het bepaalde in artikel 97, vierde lid, rusten de conservatoire en executoriale beslagen ten laste van de in artikel 96 bedoelde stadsmeierrechten na de overschrijving van de akte van toedeling in de openbare registers op de onroerende goederen, waarop de stadsmeierrechten betrekking hadden.

3. In afwijking van het in artikel 98 bepaalde blijven ten aanzien van onroerende goederen, die niet deel uitmaken van een blok, gehandhaafd de uit een overeenkomst, waarbij een stadsmeierrecht is gevestigd, voortvloeiende rechten en verplichtingen betrekking hebbende op achtvoetspaden, voet- en kruipaden, wegen, uitzicht, verbod van bebouwing of van opslag, waterafvoer, rioolrecht en andere door Ons bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen rechten en verplichtingen van soortgelijke strekking.

Artikel 100

Na de overschrijving van de in artikel 95 bedoelde akte wordt hij, aan wie daarbij enig perceel in eigendom of gebruik is toegedeeld, desnoods op bevelschrift van de rechter-commissaris door middel van de sterke arm in het bezit daarvan gesteld.

Afdeling 12, de financiële gevolgen van de opheffing van de stadsmeierrechten, de schatting van de verkoopwaarde van het stadsmeierrecht, de tweede schatting en de lijst der geldelijke regelingen

Artikel 101

1. De gemeente Groningen ontvangt van de Staat voor het verlies van de blote eigendom van de onroerende goederen als bedoeld in de artikelen 60 en 96 de gekapitaliseerde waarde van de jaarlijkse inkomsten voortvloeiende uit die onroerende goederen.

2. Het bedrag van de in het eerste lid bedoelde jaarlijkse inkomsten wordt vastgesteld door de herinrichtingscommissie. Bij de vaststelling van de jaarlijkse inkomsten wordt rekening gehouden met de invloed die de opheffing van de stadsmeierrechten heeft gehad op het aantal overdrachten en de overdrachtprijs van de stadsmeierrechten.

3. Bij de berekening van de in het eerste lid genoemde gekapitaliseerde waarde wordt uitgegaan van een rentevoet, vastgesteld door Onze Minister van Binnenlandse Zaken in overeenstemming met Onze Minister van Financiën, gehoord de gemeente Groningen. Bij de vaststelling van de rentevoet wordt rekening gehouden met de in de toekomst te verwachten toeneming van het aantal overdrachten van de stadsmeierrechten en reële waardevermindering van de stadsmeierrechten.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken zendt een afschrift van het in het derde lid bedoelde besluit aan de herinrichtingscommissie en de gemeente Groningen.

Artikel 102

Op degene die krachtens de overschrijving van de akte van toedeling het recht van eigendom op onroerende goederen heeft verkregen en krachtens zodanige overschrijving niet langer gerechtigde tot een stadsmeierrecht is, rust een schuldplichtigheid ten behoeve van de Staat, die op de voet van de artikelen 103-106 wordt vastgesteld.

Artikel 103

1. De in artikel 102 bedoelde schuldplichtigheid bestaat voor een natuurlijk persoon voor ieder onroerend goed, met betrekking waartoe hij krach-

tens de overschrijving van de akte van toedeling niet langer gerechtigde tot een stadsmeierrecht is, uit het 50-voud van de jaarlijks ter zake van dat onroerend goed verschuldigde huur of pacht.

2. De in artikel 102 bedoelde schuldplichtigheid bestaat voor een rechtspersoon voor ieder onroerend goed, met betrekking waartoe hij krachtens de overschrijving van de akte van toedeling niet langer gerechtigde tot een stadsmeierrecht is, uit de op het tijdstip van die overschrijving contante waarde van het overgangsrecht, dat bij voortbestaan van het stadsmeierrecht ter zake van dat onroerend goed verschuldigd zou zijn geweest op de eerstvolgende vaste vervalddag na de dag van overschrijving van de akte van toedeling.

3. De in artikel 102 bedoelde schuldplichtigheid bestaat voor een rechtspersoon, die krachtens de overschrijving van de akte van toedeling het recht van eigendom op onroerende goederen heeft verkregen, niet, voor zover het betreft gebouwen:

- a. in hoofdzaak bestemd voor de openbare eredienst;
  - b. bestemd voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten in de zin van de artikelen 13 en 14 van de Wet Premie Kerkenbouw;
  - c. behorende tot een klooster;
  - d. behorende tot een diaconie;
  - e. behorende tot een weldadigheidsinstelling;
  - f. behorende tot een ziekenhuis;
  - g. in hoofdzaak bestemd voor het geven van onderwijs;
- en andere daarmee vergelijkbare door Ons bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gebouwen.

4. Voor de bepaling van de in het tweede lid bedoelde contante waarde worden de grondslagen gevormd door:

- a. de met inachtneming van de artikelen 104–106 bepaalde verkoopwaarde van het stadsmeierrecht;
- b. de in artikel 1286 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde wettelijke rente, ten tijde van de in artikel 104 bedoelde schatting.

Artikel 104

1. Op verzoek van de herinrichtingscommissie benoemt de president van de arrondissementsrechtbank te Groningen voor elk deelgebied waarvan onroerende goederen deel uitmaken, met betrekking waartoe een rechtspersoon gerechtigde tot een stadsmeierrecht is, een schattingscommissie om met inachtneming van het bepaalde in artikel 105 de verkoopwaarde te schatten van het stadsmeierrecht dat rust op het onroerend goed, met inbegrip van de zich daarop bevindende opstallen en beplantingen, en met betrekking waartoe een rechtspersoon gerechtigd is. De schattingen vinden plaats onderscheidenlijk naar stadsmeierrecht, waarvoor de 20e of 30e penning, dan wel een andere vergoeding bij overgang is verschuldigd.

De president wijst uit de leden van de schattingscommissie een voorzitter aan en regelt de aan de leden van de schattingscommissie toe te kennen vergoedingen.

2. De in het eerste lid bedoelde schatting vindt plaats voor elk blok afzonderlijk. De schatting van de verkoopwaarde van stadsmeierrechten rustend op niet van een blok deel uitmakende onroerende goederen vindt plaats tegelijkertijd met de schatting van de verkoopwaarde van de stadsmeierrechten rustend op onroerende goederen deel uitmakende van het in artikel 16, vijfde lid, bedoelde blok.

3. De herinrichtingscommissie voegt een secretaris aan de schattingscommissie toe.

4. De voorzitter van de schattingscommissie kan aan de president van de arrondissementsrechtbank benoeming van nog een of meer andere leden verzoeken, indien de schatting van een bepaald object of van bepaalde objecten bijzondere deskundigheid vereist, welke de reeds benoemde leden niet bezitten.

5. De voorzitter van de schattingscommissie regelt de werkzaamheden van de schattingscommissie.

6. Iedere schatting geschiedt door drie leden van de schattingscommissie.

Artikel 105

1. Bij de schatting van de verkoopwaarde van de stadsmeierrechten, welke rusten op niet van een blok deel uitmakende onroerende goederen, wordt uitgegaan van de toestand ten tijde van de overschrijving van de akte van toedeling van het in artikel 31 bedoelde blok. Bij de schatting van de verkoopwaarde van de stadsmeierrechten, welke rusten op van een blok deel uitmakende onroerende goederen, wordt uitgegaan van de toestand ten tijde van de overschrijving van de akte van toedeling van dat blok.

2. Ten aanzien van door bestemming onroerende zaken wordt in aanmerking genomen de waarde welke zij ontlenen aan hun gebruiksmogelijkheden ter plaatse.

3. Waardeveranderingen tengevolge van de herinrichting blijven bij het schatten van de verkoopwaarde buiten beschouwing.

Artikel 106

1. De schattingscommissie geeft de gerechtigde tot een stadsmeierrecht en de gemeente Groningen gelegenheid om haar alle feiten en omstandigheden mede te delen, die van belang zijn voor een juiste schatting. Zij roept hen daartoe met inachtneming van een termijn van tenminste een week op.

2. Zij verstrekken aan de schattingscommissie alle door deze nodig geachte gegevens om tot schatting te komen.

3. De schattingscommissie doet haar schatting niet dan na de onroerende goederen in ogenschouw te hebben genomen. De gerechtigden tot een stadsmeierrecht en de eventuele gebruikers zijn verplicht de schattingscommissie toegang tot de onroerende goederen te verlenen.

Artikel 107

1. De herinrichtingscommissie geeft op een door haar te bepalen tijdstip aan de schatters, bedoeld in artikel 32, opdracht tot het schatten van:

a. de waardeveranderingen, bedoeld in de artikelen 24 en 25, voor zover deze voor verrekening in aanmerking komen en daarmee bij de schatting, bedoeld in artikel 33, nog geen rekening is gehouden;

b. de verandering van de ingevolge artikel 33 vastgestelde waarde van iedere kavel als gevolg van de herinrichting;

c. zo nodig de gebouwen, werken en beplantingen;

d. zo nodig de waarde, voor zover deze bepaald wordt door andere dan agrarische factoren.

2. De schatters voeren deze schatting uit met inachtneming van de door de centrale commissie verstrekte aanwijzingen, welke in een proces-verbaal worden vastgelegd.

Artikel 108

1. De herinrichtingscommissie gaat daarna zo spoedig mogelijk over tot het opmaken van de lijst der geldelijke regelingen.

2. De lijst der geldelijke regelingen van het in artikel 31 bedoelde blok houdt mede de vermelding in van de in artikel 109, onder 6 en 7, bedoelde gegevens, voor zover verband houdende met onroerende goederen, die niet deel uitmaken van een blok.

Artikel 109

De lijst der geldelijke regelingen houdt in:

1. de uitkomsten der schattingen volgens artikel 107, alsmede de daaruit voortvloeiende geldelijke verrekeningen ten aanzien van de daarbij betrokken eigenaren;
2. de geldelijke verrekeningen, voortvloeiende uit de toepassing van de artikelen 57 en 58;
3. de geldelijke verrekeningen, voortvloeiende uit de toepassing van artikel 61;
4. de bepaling der geldelijke gevolgen, bedoeld in artikel 71, eerste lid;
5. de afkoopsom van de ruilverkavelingsrenten;
6. de uitkomsten van de schattingen, bedoeld in artikel 104, alsmede de op grond van artikel 102 te betalen bedragen;
7. toe te kennen schadevergoedingen;
8. de vergoedingen voor zaken, welke in verband met de overgang der percelen moeten worden verrekend.

Artikel 110

De herinrichtingscommissie wijst in elk deelgebied een blok aan op de lijst der geldelijke regelingen waarvan de in artikel 101, eerste lid, bedoelde gepatiseerde waarde wordt vermeld van de jaarlijkse inkomsten van de gemeente Groningen, voortvloeiende uit de aan haar in blote eigendom toebehorende en in het deelgebied gelegen onroerende goederen.

Artikel 111

1. De lijst der geldelijke regelingen behoeft de goedkeuring van de centrale commissie.
2. De lijst der geldelijke regelingen en het in artikel 107, tweede lid, bedoelde proces-verbaal worden door de herinrichtingscommissie gedurende een maand ter kosteloze inzage van een ieder nedergelegd op door de herinrichtingscommissie te bepalen plaatsen.
3. Het derde tot en met het vijfde lid van artikel 83 zijn van overeenkomstige toepassing.
4. De lijst der geldelijke regelingen wordt in haar geheel of in uittreksel tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.

Artikel 112

Uiterlijk de dertigste dag na de laatste dag, waarop de in artikel 111 bedoelde lijst der geldelijke regelingen ter inzage heeft gelegen, kan iedere belanghebbende schriftelijk zijn bezwaren bij de herinrichtingscommissie indienen.

Artikel 113

Voor zover binnen de termijn en op de wijze in artikel 112 bepaald geen bezwaren zijn ingediend, staat de lijst der geldelijke regelingen vast. Daarvan maakt de herinrichtingscommissie proces-verbaal op.

Artikel 114

1. Indien binnen de termijn en op de wijze in artikel 112 bepaald bezwaren zijn ingediend, onderzoekt de herinrichtingscommissie de bezwaren en tracht zij overeenstemming te bereiken.
2. Voor zover overeenstemming is verkregen, vinden de bepalingen van artikel 113 overeenkomstige toepassing.

Artikel 115

Voor zover geen overeenstemming is verkregen, maakt de herinrichtingscommissie van het omtrent die bezwaren verhandelde proces-verbaal op.

Artikel 116

De herinrichtingscommissie zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van de lijst der geldelijke regelingen en van de in de artikelen 113, 114 en 115 bedoelde processen-verbaal aan de rechter-commissaris van de arrondissementsrechtbank binnen welker rechtsgebied het blok of het grootste gedeelte daarvan is gelegen en aan de centrale commissie.

Artikel 117

1. Indien geen overeenstemming is verkregen, bepaalt de rechter-commissaris terstond tijd en plaats der bijeenkomst, waarop de belanghebbenden bij de in het proces-verbaal vermelde bezwaren voor hem kunnen verschijnen. De rechter-commissaris doet hiervan mededeling aan de herinrichtingscommissie en aan de centrale commissie.

2. Artikel 86, tweede tot en met vijfde lid, en artikel 87 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 118

1. Voor zover overeenstemming is verkregen omtrent de lijst der geldelijke regelingen dan wel het in het vierde lid van artikel 87 bedoelde geval zich voordoet, staat de lijst vast.

2. Voor zover geschillen blijven bestaan, verwijst de rechter-commissaris de zaak naar een door hem te bepalen zitting van de arrondissementsrechtbank. Deze verwijzing vervangt de dagvaarding.

De arrondissementsrechtbank behandelt zaken betreffende de lijst der geldelijke regelingen vóór elke andere met uitzondering van die betreffende onteigening.

Artikel 119

1. Op de dienende dag lichten zij, wier zaken verwezen zijn, hun standpunt hetzij in persoon, hetzij bij schriftelijke gemachtigde mondeling toe.

2. De arrondissementsrechtbank hoort de vertegenwoordiger van de centrale commissie, de vertegenwoordigers van de herinrichtingscommissie en de aan deze toegevoegde ingenieur van het kadaster of diens plaatsvervanger.

3. Uiterlijk dertig dagen na het horen doet de arrondissementsrechtbank uitspraak.

4. Indien deze uitspraak van invloed is op de lijst der geldelijke regelingen, is de arrondissementsrechtbank bevoegd deze lijst te wijzigen na de bij de wijziging betrokken belanghebbenden daarover te hebben gehoord.

5. Ten aanzien van de kosten van het geding vindt het in artikel 52 bepaalde overeenkomstige toepassing.

Artikel 120

Tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank staat behalve cassatie geen rechtsmiddel open. Artikel 47 is van toepassing.

Artikel 121

1. Nadat zij omtrent alle geschillen betreffende de lijst der geldelijke regelingen heeft beslist, sluit de arrondissementsrechtbank zo spoedig mogelijk de lijst der geldelijke regelingen, behoudens voor zover omtrent een geschil nog niet onherroepelijk is beslist.

2. Indien artikel 120 is toegepast, sluit de arrondissementsrechtbank de lijst der geldelijke regelingen ten aanzien van de betrokken onderdelen zodra omtrent een geschil over een zodanig onderdeel onherroepelijk is beslist.

3. Indien ten gevolge van de toepassing van artikel 120 wijziging van een in het tweede lid bedoeld onderdeel leidt tot een vermindering van de schuldplichtigheid, worden de geldelijke gevolgen daarvan door de Staat gedragen.

Artikel 122

De lijst der geldelijke regelingen, zoals zij door de arrondissementsrechtbank is gesloten, geldt als titel voor de daarin omschreven vorderingen.

Afdeling 13, gelijktijdige opmaking van het plan van toedeling en de lijst der geldelijke regelingen en gelijktijdige tervisielegging daarvan

Artikel 123

1. Op voorstel van de herinrichtingscommissie kan de centrale commissie bepalen dat het plan van toedeling en de lijst der geldelijke regelingen gelijktijdig zullen worden opgemaakt en ter visie gelegd. Alsdan worden eerst de bezwaren tegen het plan van toedeling en vervolgens die tegen de lijst der geldelijke regelingen behandeld.

2. In de lijst der geldelijke regelingen dienen te worden opgenomen de geldelijke gevolgen van de behandeling van de bezwaren tegen het plan van toedeling.

Artikel 124

1. Indien de gelijktijdige tervisielegging van het plan van toedeling en de lijst der geldelijke regelingen gepaard gaat met toepassing van artikel 93, doet de herinrichtingscommissie de betrokken belanghebbenden schriftelijk mededeling van de geldelijke gevolgen, welke de behandeling van de bezwaren tegen het plan van toedeling heeft voor de lijst der geldelijke regelingen.

2. De herinrichtingscommissie stelt in dat geval de betrokken belanghebbenden in de gelegenheid schriftelijk bezwaren tegen die geldelijke gevolgen in te dienen.

3. Voor zover in het geval, bedoeld in het tweede lid, bezwaren zijn ingediend, worden deze bezwaren tezamen met de eerder tegen de lijst der geldelijke regelingen ingediende bezwaren behandeld.

Afdeling 14, de kosten

Artikel 125

Ten laste van de Staat komen alle kosten der herinrichting, voor zover deze niet ingevolge de bepalingen van deze wet of krachtens overeenkomst door anderen worden gedragen.

Artikel 126

1. Ter zake van de op grond van de lijst der geldelijke regelingen, zoals zij door de arrondissementsrechtbank is gesloten, door de eigenaren andere dan op grond van artikel 102 verschuldigde bedragen, rust op de hun toegedeelde kavels onder de naam van «herinrichtingsrente» een schuldplichtigheid ten behoeve van de Staat.

2. Op zijn verzoek kan een eigenaar de door hem verschuldigde, in het eerste lid bedoelde, bedragen ineens voldoen.

Artikel 127

De rente bedraagt zes procent van de volgens artikel 126 verschuldigde bedragen.

Artikel 128

Op de rente is artikel 48, eerste lid, van de wet van 26 mei 1870 (Stb. 82) betrekkelijk de Grondbelasting niet van toepassing.

Artikel 129

De rente is verschuldigd over zes en twintig achtereenvolgende jaren, te beginnen met het jaar volgende op dat, waarin de herinrichtingsrente ter aantekening in de kadastrale legger ontvangen is door de hypotheekbewaarder, wie het aangaat.

Artikel 130

1. Bij splitsing van een perceel wordt de rente van de nog niet ingetreden jaren verdeeld naar verhouding van de kadastrale grootte.
2. Wordt een perceel of een gedeelte van een perceel met andere grond verenigd dan gaat de rente of het betreffende gedeelte van de rente voor de nog niet ingetreden jaren op het door die vereniging gevormde perceel over.

Artikel 131

1. De rente is verschuldigd door hem, die het genot heeft van het perceel krachtens recht van bezit of enig ander zakelijk recht.
2. In geval van vruchtgebruik is de bezitter van de blote eigendom verplicht de vruchtgebruiker bij het eindigen van zijn vruchtgebruik te vergoeden, hetgeen deze in verband met de vermindering van de waarde van de rente, berekend volgens artikel 134, geacht moet worden voor aflossing te hebben betaald.

Artikel 132

Het bedrag van de rente wordt door de zorg van Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening bij ieder daaraan onderworpen perceel in de kadastrale legger aangetekend.

Artikel 133

De rente wordt geheven en ingevorderd met overeenkomstige toepassing van de voor de Grondbelasting geldende regelen met dien verstande, dat zij wordt uitgetrokken hetzij afzonderlijk op het kohier van de Grondbelasting, hetzij op een door Onze Minister van Financiën aangewezen kohier.

Artikel 134

1. Vóór of op 1 juli van elk jaar kan de rente over de nog niet ingetreden jaren worden afgekocht voor haar waarde op genoemde dag.
2. Ter berekening van die waarde wordt het over een jaar verschuldigde bedrag geacht op de eerste juli van dat jaar te verschijnen. De berekening geschiedt voorts naar de rentevoet van $3\frac{5}{8}$ procent.
3. De verdere bepalingen omtrent de afkoop worden door Onze Minister van Financiën vastgesteld.

Artikel 135

1. Zodra en voor zover de lijst der geldelijke regelingen door de arrondissementsrechtbank is gesloten, vindt door of vanwege Onze Minister de invordering plaats van de ingevolge artikel 102 aan de Staat verschuldigde bedragen, met dien verstande dat de betekening en tenuitvoerlegging van dwangbevelen geschieden door de Rijksbelastingdienst.

2. Behoudens door Ons bij algemene maatregel van bestuur te geven nadere, en zo nodig afwijkende regelen, is bij de in het eerste lid bedoelde invordering de wet van 22 mei 1845 (Stb. 22) van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK IV. SLOTBEPALINGEN

Artikel 136

Onze Minister is belast met de uitvoering van deze wet.

Artikel 137

De medewerking van de hypotheekbewaarder bij de uitvoering van deze wet geschiedt kosteloos.

Artikel 138

1. Na beëindiging der werkzaamheden draagt de herinrichtingscommissie alle stukken, op de herinrichting betrekking hebbende, over aan Onze Minister.

2. Na overdracht van de in het eerste lid bedoelde stukken wordt de herinrichtingscommissie door Ons ontbonden op voordracht van Onze Minister en Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Artikel 139

In de Wet op belastingen van rechtsverkeer¹ wordt artikel 15, eerste lid onder letter l, als volgt gelezen:

l. krachtens de Ruilverkavelingswet 1954 (Stb. 510), de Reconstructiewet Midden-Delfland (Stb. 1977, 233) en de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën (Stb. 1977, 694).

Artikel 140

Aan artikel 47 van de wet van 26 mei 1870 (Stb. 82)² betrekkelijk de Grondbelasting wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Met betrekking tot in een blok gelegen gebouwde en ongebouwde eigendommen blijven gevolgen van handelingen, samenhangende met of voortvloeiende uit de herverkaveling van het gebied op de voet van het bepaalde in de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën, voor de toepassing van het eerste lid buiten aanmerking tot en met het jaar, waarin de akte van toedeling in de openbare registers is overgeschreven.

Artikel 141

1. Deze wet kan worden aangehaald onder de titel: Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën.

2. Zij treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1976/77, 14 103; 1977, 14 103.
Hand. II 1977, bladz. 48-62; 76-99; 120-122.
Kamerstukken I 1977, 14 103 (12, 12a); 1977/78, 14 103 (7, 7a).
Hand. I 1977/78, bladz. 37-40; 43-44.

¹ Stb. 1970, 611, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 maart 1977, Stb. 233.

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 maart 1977, Stb. 233.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 23 november 1977

Juliana

De Minister van Landbouw en Visserij,
Van der Stee

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
Gruijters

De Minister van Economische Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,
H. W. van Doorn

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
T. Westerterp

De Minister van Justitie,
De Gaay Fortman

De Minister van Binnenlandse Zaken,
De Gaay Fortman

Uitgegeven de *derde* januari 1978
De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

HERINRICHTINGSGEBIED OOST GRONINGEN EN DE GRONINGS-DRENTSE VEENKOLONIËN

SCHAAL 1 : 250.000

— . — GRENZ VAN HET GEBIED

BEHOORT BIJ STAATSBLAD 1977, 694

Wet van 23 november 1977, houdende regelen met betrekking tot de herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën (Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën).

De Minister van Landbouw en Visserij,
Van der Stee.

